

PROGRAMA D'ORIENTACIÓ DE L'ENSENYAMENT DE FARMÀCIA

1.- CONTEXTUALIZACIÓ

Les accions d'orientació universitària no estan previstes per la legislació actualment vigent referent a, com l'LRU. Els Estatuts de la Universitat de Barcelona tampoc no desenvolupen específicament aquest aspecte de l'activitat universitària, si bé fan breus referències a la figura del tutor en l'article 91, punt 3, referent a les competències dels consells d'estudis i en l'article 149, punt 1, referent als drets dels estudiants. No obstant això, es va generalitzant progressivament en els diferents estaments universitaris (estudiants, professorat, òrgans de gestió i govern, etc.), la percepció de la necessitat d'incrementar la cooperació i interacció entre ells per aconseguir optimitzar el desenvolupament personal, acadèmic i professional dels estudiants.

Aquesta línia d'actuació entronca i està continguda en l'àmbit d'influència de la denominada orientació universitària, concepte de caràcter globalitzador i dinàmic. En aquest sentit, i anticipant-se a l'acció legislativa, la Universitat de Barcelona (UB) creà, en el seu marc institucional, el Sistema d'Orientació Universitària (SOU), actualment denominat Gabinet d'Orientació Universitària (GOU) com a ens impulsor i conductor de les accions d'orientació en el seu àmbit d'influència. Resulta evident la necessitat de l'existència del GOU com a òrgan tècnic de referència pel que fa a qualsevol acció universitària que s'emprenqui a la UB, tot considerant la conveniència que les actuacions esmentades s'han de dotar d'una empremta comuna a totes elles i específica de la UB, i que necessàriament han d'incidir en la consecució dels seus objectius com a universitat. També resulta evident l'enorme pluralitat de la UB engloba (un dels seus valors més destacables) i que ha de quedar reflectida en les accions d'orientació que s'implantaran en les diferents llicenciatures, diplomes, etc. En aquest sentit, la UB ha instituït la figura del Professor Col·laborador del GOU, que actua com a nexa d'unió i interacció entre el GOU i cada un dels centres, facilita la difusió i el compliment en el seu centre de les accions d'orientació impulsades pel GOU i transmet les necessitats específiques detectades en els estudis que estan al seu càrrec.

El Programa d'orientació que es proposa aquí s'emmarca en les grans línies d'actuació en orientació planificades per la UB a través del GOU i s'adapta específicament a les característiques i els requeriments propis de la llicenciatura a la qual s'adreça.

2. OBJECTIUS

El Pla d'orientació proposat persegueix uns objectius que podrien definir-se, atenent al que s'ha indicat anteriorment, en dos aspectes. Inclou, d'una banda, uns objectius generals a través dels quals recull i incorpora les línies d'actuació de la UB en matèria d'orientació i, d'altra, uns objectius específics que permeten una interacció estreta amb els problemes d'orientació propis de la llicenciatura en què se centra.

2.1.-Objectius generals

Els objectius generals d'aquest Programa d'orientació es desprenen dels objectius que la UB defineix per a si mateixa en l'article 7 dels seus Estatuts :

2.1.1.- Impulsar i estimular el ple desenvolupament personal, acadèmic i social dels estudiants com a part integrant de la seva formació com a investigadors i/o professionals.

2.1.2.- Optimitzar i renovar el sistema educatiu atenent les necessitats socials i de desenvolupament evolutiu dels estudiants.

2.2.-Objectius específics

Les característiques pròpies de la llicenciatura de Farmàcia, marc en el qual es desenvolupa el Programa d'orientació proposat, permeten definir-lo dins de dues grans línies d'actuació del centre:

- Assolir un major compromís de treball entre el professorat, el personal d'administració i serveis i l'alumnat de l'ensenyament, com a agents interactius del sistema educatiu de l'ensenyament.
- Implicar en el sistema educatiu de l'ensenyament les àrees professionals i socials en què es desenvolupa majoritàriament l'activitat dels professionals de l'ensenyament.

En aquest sentit, s'enuncien els següents objectius específics del Programa d'orientació:

2.2.1.- Establir un marc global d'actuació en orientació que respongui a les necessitats emergents en l'alumnat al llarg de tota la llicenciatura i que li permeti incidir activament en el seu propi futur personal, acadèmic i professional.

2.2.2.- Facilitar a l'alumnat l'atenció personalitzada de tècnics en orientació de la UB, a través de metodologies específicament adreçades a la seva situació curricular.

2.2.3.- Donar a conèixer a l'alumnat els objectius, les característiques i l'organització de la llicenciatura i la contextualització d'aquest ensenyament en l'estructuració general de la UB.

2.2.4.- Impulsar i optimitzar la utilització per part de l'alumnat, dels serveis generals de la UB i dels serveis específics del centre al llarg de la llicenciatura.

2.2.5.- Proporcionar a l'alumnat de la llicenciatura una relació d'ajuda que potenciï els aspectes individuals, globalitzadors i interdisciplinaris de la seva formació acadèmica.

2.2.6.- Impulsar i potenciar el desenvolupament professional dels llicenciats, el coneixement objectiu del mercat de treball i dels perfils professionals requerits en les en les quals tenen competència, i l'adquisició de les actituds i habilitats pròpies del professional.

3.- ACCIONS PROPOSADES EN EL MARC DEL PROGRAMA

D'ORIENTACIÓ

La consecució dels objectius exposats condueix a proposar a una sèrie d'accions que s'agrupen en tres mòduls :

3.1.- Mòdul informatiu

Inclou les següents accions:

- * *Jornada d'acollida* : a) sessió informativa sobre objectius, estructuració i matèries integrants de l'ensenyament de Farmàcia, a càrrec del degà, cap d'estudis i cap de secretaria del centre.
b) presentació del professor col·laborador del GOU
c) presentació i assignació de professors tutors
- * *Organització i Serveis Generals de la UB* : Contextualització del centre i de l'ensenyament.
- * *PIAE (Punt d'Informació i Atenció a l'Estudiant)*: presentació i funcionament.
- * *Biblioteca*: presentació i aprenentatge del funcionament.
- * *Aula d'Informàtica*: presentació i aprenentatge del funcionament.
- * *Lliure elecció*: possibilitats de configuració curricular dels crèdits de lliure elecció.
- * *OPE (Oficina de Pràctiques Externes)*: presentació i funcionament.
- * *Convenis d'Intercanvi Internacional*: presentació i accés.
- * *Organitzacions d'estudiants*: Presentació i funcionament.
- * *Activitats culturals*: presentació i funcionament

3.2.- Mòdul tutorial

Inclou les següents accions :

* **Implantació d'un programa tutorial**. La conveniència d'instaurar una intervenció tutorial en la llicenciatura de Farmàcia fou una de las propostes de millora, resultant del procés d'avaluació de la llicenciatura, recollida en el document final de síntesi (apartat 3.2, punt 2). Les accions a desenvolupar, en funció de l'objectiu que es pretén assolir, són: consolidació de la figura del tutor, organització de la funció tutorial i avaluació del procés.

S'entén com a tutor un professor encarregat de promoure el desenvolupament de processos d'aprenentatge, d'impel·lir la participació de l'estudiant en activitats extralectives, d'ajudar l'estudiant en el disseny i seguiment del seu itinerari curricular i d'orientar el seu desenvolupament professional. Les característiques d'un tutor, pròpies o adquirides mitjançant processos de formació inclouen: ser un professor consolidat de l'ensenyament, tenir interès per la docència i voluntarietat, tenir capacitat de relacionar-se amb els alumnes, els companys i els responsables de l'ensenyament i gaudir de voluntat per formar-se com a tutor.

El tutor té assignades bàsicament tres funcions:

Informativa, per tal de transmetre a l'estudiant la informació que li pot interessar per millorar la seva tasca acadèmica, tot considerant que en ocasions només es limitarà a adreçar l'estudiant a fonts d'informació concretes.

Seguiment acadèmic i intervenció formativa, per tal de efectuar un seguiment del rendiment acadèmic individual de cada estudiant, col·laborant amb la millora i optimització dels processos d'aprenentatge i estimulant el rediment i la participació en activitats relacionades amb la formació de l'estudiant segons les necessitats d'intervenció que cadascun requereixi.

Orientació acadèmica i professional, amb l'objectiu d'ajudar l'estudiant a planificar el seu itinerari curricular i d'informar-lo de les possibilitats en acabar els seus estudis, tant en el camp de la formació continuada com en les sortides professionals.

- * **Coordinació de l'acció tutorial de la llicenciatura pel professor col·laborador del GOU.**
- * **Intervenció orientadora del GOU sobre trajectòries curriculars tipificades en la normativa de permanència de la UB (AVI, pre-AVI, etc.).**

3.3.- Mòdul d'inserció professional

- * Potenciació dels Convenis de Cooperació Educativa (estada en empreses) a través de l'OPE.
- * Tipificació de les àrees d'inserció professional mitjançant el curs de lliure elecció "Introducció a l'exercici professional".
- * Delimitació de perfils professionals d'interès social mitjançant conferències i taules rodones a càrrec d'especialistes.
- * Interactuació amb el Col·legi de Farmacèutics pel que fa a la inserció laboral (borsa de treball).
- * Accés al curs de "Cerca de feina" organitzat pel GOU.

4.- JUSTIFICACIÓ DE LES ACCIONS PROPOSADES SEGONS ELS OBJECTIUS DEL PROGRAMA

El conjunt d'accions proposades pretén, en primer lloc, atendre l'alumnat al llarg de tota la llicenciatura, des de l'accés i els primers semestres (primer cicle) de permanència a la Universitat, en què es produeixen els primers contactes amb el sistema educatiu i es poden detectar-se alguns problemes, fins a la finalització dels estudis i la preparació per la inserció laboral del professional. El Programa proporciona un marc d'acció continuada sobre l'alumnat i evita establir accions puntuals, menys efectives a llarg termini.

En aquest sentit, dona compliment a l'objectiu 2.2.1. i estableix tres aspectes d'intervenció en orientació definits en tres mòduls complementaris denominats **informatiu, tutorial i d'inserció professional**. Aquests mòduls estan fonamentats en l'anàlisi de les necessitats més generals dels estudiants emmarcades en el vigent pla d'estudis, les quals poden resumir-se en :

- la necessitat d'informació de la llicenciatura (objectius, estructuració, etc.), del centre i els seus serveis i de la seva posició a la UB
- la necessitat d'estímuls i interacció ferma amb els agents del sistema educatiu perquè l'alumnat pugui esdevenir l'agent actiu del seu propi aprenentatge;
- la necessitat d'adquisició d'habilitats per a ocupacions laborals que apropin l'alumnat a l'àmbit professional en el qual tingui interès.

Les accions que integren el mòdul informatiu donen compliment als objectius 2.2.3 i 2.2.4 i estan adreçades a l'alumnat de nou accés. Les accions tutorial desenvolupen l'objectiu 2.2.5 i tots aquells aspectes del 2.2.2 que els són propis, i s'adrecen a tot l'alumnat de la llicenciatura. Les accions d'inserció professional deriven de l'objectiu 2.2.6 i del 2.2.2 en els curricula de finalització d'estudis i es realitzen per a l'alumnat de segon cicle o en situació d'inserció laboral imminent.

Mercedes Gracenea. Professora Col.laboradora del GOU

Montserrat Pujol. Cap d'estudis de l'ensenyament de Farmàcia

ACTIVITAT DE LLIURE ELECCIÓ : “CONÈIXER LA FACULTAT”

Any acadèmic 02-03. Primera quinzena de setembre 2002.

Nombre de crèdits: 2

Primer semestre.

Aquest curs s'integra en el Programa d'Orientació de l'ensenyament de Farmàcia com a Mòdul Informatiu, per tal de recolzar els Professors Tutors de l'ensenyament en la seva tasca informativa. Està adreçat als alumnes de nou ingrés de l'ensenyament.

OBJECTIUS

- 1.-Donar a conèixer els serveis de què disposa el centre i iniciar l'alumne en la seva utilització.
- 2.-Facilitar als alumnes la comprensió de la inserció de l'ensenyament de Farmàcia a la Divisió de Ciències de la Salut i en el marc general de la UB.

CONTINGUTS

Biblioteca

www.bib.ub.es

Ubicació, horaris i caps de setmana de treball, tipus de usuaris i normativa de funcionament, préstecs, servei d'obtenció de documentació, fotocòpies i impressions.

Distribució del fons bibliogràfic.

Consulta al catàleg de la biblioteca (versió VTLS i pàgina web). Catàlegs: principalment del Fons Modern de la UB i col.lectiu (CCUC).

Accès a les principals bases de dades.

Servei INTRATUB: Biblioteca digital.

Accès als dossiers electrònics de les assignatures de l'ensenyament.

Pàgina *web* de la biblioteca de la Facultat de Farmàcia, recursos específics. Accés a les pàgines *web* d'altres biblioteques d'altres facultats. Accés a informació de caire general d'altres biblioteques de la Universitat de Barcelona. Horaris, localització i recursos.

Exemple d'una cerca i localització *in situ* de la bibliografia (codis indicatius del tipus de préstec de les monografies, videos i microfitxes).

Torn de consultes.

Aula d'informàtica

Ubicació i funcionament de les aules d'usuaris.

Horaris de treball i prestacions: accés a Internet, consulta de correu electrònic, ús d'impressores i scàner.

www.ub.es

Iniciació pràctica al correu electrònic: creació del compte de correu (generar la primera contrasenya i instruccions bàsiques pel funcionament del programa).

Consulta de l'expedient acadèmic.

Accés a informació sobre beques i cursos *on-line*.

www.far.ub.es

Directorí electrònic del professorat.

Normativa acadèmica.

Punt d'Informació i Atenció a l'Estudiant (PAIE)

Ubicació. Estructura i funcionament.

Horaris de treball. Recursos informàtics i informació disponible.

Programa Tutorial

Estructura del Programa Tutorial de l'ensenyament de Farmàcia. Objectius. Professors Tutors. Reunions tutorial col·lectives. Atenció tutorial individualitzada.

Coordinació amb el Servei d'Informació i Atenció a l'Estudiant.

Ubicació de la informació al respecte.

Unitat de Laboratoris Docents (ULD)

Estructura i funcionament de la Unitat. Objectius. Ubicació del laboratoris docents. Normativa bàsica de funcionament i de seguretat als laboratoris. Recursos disponibles.

Oficina de Pràctiques Externes (OPE)

Ubicació. Horaris de treball. Estructura i funcionament.

Disponibilitat i conveniència dels recursos.

Pràctiques curriculars i convenis de pràctiques externes gestionats. Accés i consulta *web*:

www.far.ub.es.

Inserció i adequació de les pràctiques externes en el *curriculum* recomanat de l'ensenyament.

Beques, ajuts i programes d'intercanvi internacional d'estudiants

Ubicació, estructura i funcionament del servei :alumnes col.laboradors. Ubicació dels taulers informatius.

Disponibilitat dels recursos. Inserció i adequació dels programes d'intercanvi en el curriculum recomanat de l'ensenyament.

Crèdits de lliure elecció

Informació envers l'estructuració dels crèdits de lliure elecció a l'ensenyament, normativa de lliure elecció, assignatures i cursos de lliure elecció, reconeixement de crèdits de lliure elecció, taulers informatius sobre lliure elecció.

Facultat de Farmàcia-Divisió de Ciències de la Salut-Universitat de Barcelona

La Facultat de Farmàcia en el marc de la UB. Estructura de la UB.

Estructura de la Divisió IV. Estructura de la facultat: òrgans de govern. Departaments, unitats i les seves funcions. Participació dels estudiants. Organitzacions d'estudiants a la facultat.

AVALUACIÓ

Assistència al 90% de les sessions i prova escrita final.

PROFESSORS RESPONSABLES

Dra. Montserrat Pujol i Cubells, Cap d'estudis de l'ensenyament de Farmàcia

Dra. Mercè Gracenea Zugarramurdi, Professor Col.laborador del Gabinet d'Orientació Universitària a la Facultat de Farmàcia.

PROGRAMA D'ORIENTACIÓ

ENSENYAMENT DE FARMÀCIA

MÒDUL INFORMATIU

JORNADA D'ACOLLIDA

CURS DE LLIURE

ELECCIÓ: "CONÈIXER LA FACULTAT"

PIAE, Biblioteca, Aules d'informàtica, ULD, OPE, Programes d'intercanvi nacionals i estrangers. Activitats de lliure elecció. Activitats culturals.

MÒDUL TUTORIAL

PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

PROF. COORDINADORA:
M. GRACENEA, Prf. Col. SIAE

PROF. RESPONSABLE:
M. PUJOL, Cap d'estudis Farmàcia

MÒDUL D'INSERCIÓ PROFESSIONAL

CONVENIS DE COOPERACIÓ EDUCATIVA

BORSA DE TREBALL Col. de Farmacèutics de Barcelona

TAULES RODONES, CONFERÈNCIES

CLUB DE FEINA UB

TUTORIES

▸ INSERCIÓ DEL PROGRAMA D'ACCIÓ TUTORIAL EN EL PROGRAMA D'ORIENTACIÓ DE L'ENSENYAMENT DE FARMÀCIA

▸ OBJECTIUS DEL PROGRAMA D'ACCIÓ TUTORIAL

▸ DESENVOLUPAMENT DEL PROGRAMA D'ACCIÓ TUTORIAL

•Professor Tutor= Professor de l'ensenyament

- Tutor de carrera: al llarg de tot l'ensenyament
- Intervenció acadèmica: normativa de permanència, problemes, solucions (annulacions de matrícula, programació d'exàmens), alumnes AVI, tècniques d'estudi (SIAE)
 - Orientació curricular
 - Orientació en l'elecció de crèdits optatius
 - Orientació en l'elecció de crèdits de lliure elecció (sessió específica)
 - Programes d'intercanvi (Erasmus, Sócrates, Séneca) (sessió específica)
 - Pràctiques en empreses (sessió específica)

•Reunions tutorials col.lectives

- Convocatòria
- Freqüència (Guía de l'ensenyament, opinió de cada tutor)
- Tauler d'anuncis de tutorials (ubicació)
- Sala de reunions de tutorials (ubicació)

•Reunions tutorials individuals

- Contacte per mail, telefònic, personal

•Cerca de tutor a la web de la Universitat de Barcelona

•Característiques diferencials amb els tutors d'ensenyament secundari

•Caràcter voluntari de les tutorials

•Tutor=primera via per resolució de problemes

EL PROYECTO PROFESIONAL PARA FARMACIA, UNA ESTRATEGIA DE APRENDIZAJE MOTIVADORA DE LA ACCIÓN TUTORIAL

Montserrat Pujol* y Mercedes Gracenea**

- * Profesora Titular del Área de Química Física. Cap d'estudis y responsable del Pla d'Orientació de la licenciatura de Farmacia. Facultad de Farmacia. Universidad de Barcelona.
- ** Profesora Titular de Parasitología y colaboradora del GOU (Gabinet d'Orientació Universitària) en la Facultad. Secretaria de Consejo de Estudios y coordinadora del plan de acción tutorial de la Licenciatura de Farmacia. Facultad de Farmacia. Universidad de Barcelona.

RESUMEN

La existencia de muy diversos ámbitos de actuación profesional del licenciado en Farmacia introduce una complejidad añadida en el itinerario curricular del estudiante complicada de por sí por la multidisciplinariedad de la licenciatura y los ámbitos profesionales emergentes en el marco europeo. Desde la licenciatura de Farmacia de la Universidad de Barcelona, se ha diseñado un Plan de Orientación que incluye el *Proyecto Profesional para Farmacia*. Este se presenta como una asignatura de libre configuración de la que es responsable el tutor del alumno y que actúa como elemento motivador para la inserción voluntaria de los estudiantes en el sistema y a la vez para los profesores tutores por las expectativas de realización docente complementaria y el reconocimiento que les proporciona. Se describe el plan docente propuesto.

PALABRAS CLAVE

Farmacia. Tutoría. Proyecto profesional.

OBJETIVO

Presentar el *Proyecto Profesional para Farmacia*.

- Como herramienta que favorece y estimula el aprendizaje de los estudiantes con valor altamente formativo.
- Como elemento motivador de la acción tutorial.

INTRODUCCIÓN

La licenciatura de Farmacia ha presentado, desde siempre, un carácter muy peculiar por cuanto que son muy diversos los ámbitos de actuación profesional del licenciado en Farmacia, las competencias específicas que proporciona y las habilidades que confiere. En este contexto el estudiante se enfrenta a una falta de conocimiento suficiente referente esta diversidad profesional y en consecuencia le resulta difícil programar un itinerario curricular personal óptimo. Esta situación se complica dada la multidisciplinariedad de la licenciatura y la más fácil integración de los profesionales en un ámbito común supranacional como es la Unión Europea.

Desde la licenciatura se han iniciado acciones orientadas a reconducir esta situación. En este sentido, en el curso 96-97 la Facultad de Farmacia se sometió al proceso de evaluación en el marco del *Plan Nacional de la evaluación de las Universidades españolas*. Las conclusiones se recogieron en el *Documento de Síntesis del proceso de evaluación y propuestas de mejoras de la titulación* (1) donde se recogen los puntos fuertes y débiles de la misma y consecuentemente las propuestas de mejora. Entre ellas se mencionaba la necesidad de implementación de un programa de tutorías en la licenciatura de Farmacia.

El Consejo de Estudios, órgano encargado de su implementación, yendo un poco más allá, entendió que era un buen momento para presentar un Plan de Orientación entendiendo, tal como indican las profesoras Gallego y Rodríguez Moreno (2), que va más allá de la simple información académico profesional y de una función tutorial que, centrada exclusivamente en los aspectos académicos olvida aspectos profesionalizadores o características o situaciones personales.

Atendiendo a lo expuesto, se inició la estructuración de un Plan de Orientación de la Licenciatura de Farmacia que contempla tres módulos, el **módulo informativo**, el **módulo tutorial** y el **módulo de inserción profesional**. Se comenzó en el curso 98-99 con la implementación del módulo tutorial. En la actualidad, después de cuatro cursos académicos, mil quinientos cincuenta estudiantes están tutorizados y se cuenta con sesenta profesores tutores. El módulo informativo se vertebra en la Jornada de Acogida, en la programación del curso *Conèixer la Facultat* a realizar en el momento de ingreso en la licenciatura y a través de la información transversal proporcionada por los profesores tutores a lo largo de la misma. El curso *Introducció a l'exercici professional* que ya se venía realizando en los últimos cursos de la licenciatura se organiza dentro del módulo de inserción profesional. Del análisis de estos cuatro cursos se detecta un gran interés por los estudiantes tanto por el curso *Conèixer la Facultat* como por el curso *Introducció a l'Exercici professional*. Este interés por actividades concretas no queda reflejado en las reuniones grupales de tutorías donde la asistencia es muy baja así como en las consultas individuales, realizadas por los estudiantes a sus tutores en las horas destinadas a tutoría. El estudiante parece que sólo se acuerda de su tutor cuando tiene un problema y lo utiliza como terapeuta olvidándose de las funciones de orientación, apoyo y acompañamiento que es deseable que tenga. Sobre esta estructura se introduce un elemento cohesionador de los tres módulos del Plan de Orientación así como dinamizador de la acción tutorial, el proyecto profesional individual. Éste, dirigido por el tutor, actúa estimulando tanto la motivación del alumno para asistir a reuniones y a entrevistarse con el tutor como la satisfacción del profesor tutor, puesto que verá plasmada su labor en los proyectos dirigidos.

El proyecto profesional para Farmacia se presenta como una asignatura de libre elección con un plan docente establecido en lo que hace referencia a contextualización, objetivos, directrices a seguir, evaluación y referencias bibliográficas de utilidad. El proyecto se realizará a lo largo de un semestre al inicio del segundo ciclo de la licenciatura. Este es el momento que parece más adecuado para que el estudiante de Farmacia se pregunte **¿quién soy?** respondiendo a cuestiones como ¿cuáles son mis ideales profesionales? ¿cuáles son mis necesidades personales?, ¿me gusta el trabajo en equipo?, ¿me adapto fácilmente a los cambios?, ¿me gusta viajar? e intentar definir así los grandes rasgos de su personalidad. **¿Qué quiero hacer?** y así expresar las

aspiraciones más íntimas, sin tener en cuenta las restricciones que vendrán impuestas por las circunstancias, se trata de definir el eje fundamental del proyecto; finalmente se trata de responder al **¿qué puedo hacer?** y diseñar las actividades académicas (optativas, libre elección, postgrado etc.), extracadémicas (sociales, científicas, culturales) y de formación complementaria (idiomas, cursos de informática, convenios con empresas, intercambios etc.) que va a desarrollar.

El proyecto profesional ha de servir para que los alumnos identifiquen su estilo de aprendizaje y adecuen su estudio diario a su particular estilo de aprender. El tutor debe conocer que no todas las personas aprenden de la misma manera por lo que personas con estilos de aprendizaje diferentes necesitan distintas estrategias. La realización del proyecto propuesto significará una simbiosis entre el profesor tutor y el alumno tutorizado. La función del tutor se centrará en enseñar al estudiante a construir su propio proyecto profesional como una parte de su proyecto personal. Con esto, tal como indica el profesor Lobato (3), se favorece la toma de conciencia, se orienta la asimilación y la comprensión de nuevas informaciones, permite la reflexión anticipada o diferenciada sobre el propio comportamiento, permite la participación en la organización y el control de estrategias decisorias, permite la participación en los estadios sucesivos del desarrollo y da sentido a las propias elecciones profesionales y vitales.

PLAN DOCENTE PROPUESTO

El plan docente propuesto responde a la estructura aprobada por el Consejo de Estudios de la Licenciatura de Farmacia de la Universidad de Barcelona con el propósito de adecuarlo a las necesidades derivadas del proceso de Convergencia Europea en el que la Universidad de Barcelona se encuentra comprometida.

1. Contextualización (véase el apartado INTRODUCCIÓN)

2. Objetivos

2.1. **Objetivos generales.** Los objetivos generales de la asignatura entroncan con los objetivos generales 2,4 y 6 definidos para la licenciatura de Farmacia (4) los cuales hacen referencia a *“proporcionar la adquisición de los conocimientos las habilidades y las actitudes necesarios para las diversas modalidades del ejercicio profesional”, “establecer las bases para el posterior acceso del alumnado a la especialización farmacéutica, la investigación científica, las actividades de desarrollo tecnológico y la docencia”* y *“posibilitar la elección de determinados contenidos formativos que permitan introducir diversas orientaciones profesionales”*. En consecuencia en esta asignatura se pretende proporcionar al alumno la dirección e información necesarias para definir su *curriculum* individual dentro de la licenciatura, atendiendo a sus propias características personales y a las habilidades y conocimientos inherentes a los diferentes ámbitos de desarrollo profesional del farmacéutico, definidos en los seis bloques propuestos en la licenciatura referentes a Farmacia Asistencial, Farmacia Industrial, Salud Pública y Sanidad Ambiental, Análisis Clínicos y Diagnóstico de Laboratorio, Plantas Medicinales y Productos Naturales, Biotecnología e Innovación Farmacológica.

2.2. **Objetivos específicos.**

2.2.1. Proporcionar al alumno una ayuda personalizada dentro de la licenciatura que se concreta en la figura del profesor tutor como director de su proyecto.

- 2.2.2. Potenciar la reflexión del alumno sobre los ámbitos de realización profesional del farmacéutico en función de los objetivos los mismos y del conocimiento de la realidad personal a través de identificar sus propias cualidades y capacidades.
- 2.2.3. Informar al alumno sobre las habilidades requeridas y los perfiles propios de los bloques curriculares definidos en la licenciatura.
- 2.2.4. Estimular la búsqueda de información por parte del alumno que responda a los contenidos formativos de cada perfil profesional.
- 2.2.5. Diseñar un itinerario curricular personal (asignaturas optativas más adecuadas, actividades de libre elección, programas de intercambio nacionales e internacionales, prácticas en empresas e instituciones entre otras).
- 2.2.6. Integrar actividades no curriculares adecuadas para la correcta consecución de los objetivos científicos y actitudinales de la orientación profesional elegida (idiomas, formación en nuevas tecnologías, ciclos de conferencias, actividades deportivas y artísticas, participación en programas de interés social, etc.)
- 2.2.7. Pautar temporalmente las actividades programadas en un intento de asegurar la posibilidad real de su realización.

3. Competencias específicas

Conocer las cualidades, habilidades y limitaciones propias.

Conocer los perfiles profesionales de actuación del farmacéutico.

4. Habilidades transversales

Buscar información.

Formular objetivos.

Establecer prioridades.

Temporalizar las actividades.

5. Programa

5.1. Sesiones de trabajo grupal con el profesor tutor (6 horas)

5.1.1. Qué es un proyecto profesional?

5.1.2. Perfiles del farmacéutico en diferentes ámbitos de ejercicio profesional I

5.1.3. Perfiles del farmacéutico en diferentes ámbitos de ejercicio profesional II.

5.1.4. Herramientas para la autoevaluación de habilidades y cualidades personales.

5.1.5. Fuentes de información de contenido académico.

5.1.6. Fuentes de información de interés profesional.

5.2. Trabajo individual.(20 horas)

5.3. Sesiones de trabajo individual con el profesor tutor.(4 horas)

6. Metodología

6.1. Actividad presencial: Hace referencia al trabajo grupal del profesor con los alumnos. Se desarrollarán los temas indicados en el apartado 5.1. mediante sesiones dinámicas utilizando material multimedia (video, bases de datos entre otros).

6.2. Actividad propia del alumno: Hace referencia al trabajo a desarrollar por el alumno a partir del material, información y directrices proporcionadas por el profesor tutor. Para ello dispone de las redes informáticas (intranet de la Universidad de Barcelona e internet), de conferencias, mesas redondas, visitas

guiadas a centros de actividad profesional farmacéutica y bibliografía convencional.

- 6.3. Actividad individual con el profesor tutor: Hace referencia al trabajo a desarrollar por cada alumno con el profesor tutor. Éste se llevará a cabo en sesiones presenciales de seguimiento de la actividad del alumno y en sesiones no presenciales a través del *forum* de discusión que se encuentra a disposición del alumno en *FARMATUTOR*, espacio virtual diseñado en apoyo de las actividades tutoriales de la licenciatura de Farmacia de la Universidad de Barcelona.

7. Evaluación

- 7.1. Asistencia a las sesiones de trabajo grupal (15% de la calificación final)
- 7.2. Asistencia a las sesiones de trabajo individual (25% de la calificación final)
- 7.3. Redacción de la memoria del proyecto (30 % de la calificación final)
- 7.4. Presentación oral y defensa del proyecto (30% de la calificación final)

CONCLUSIONES

1. *El proyecto profesional para Farmacia* se erige en una herramienta útil en el proceso de aprendizaje del estudiante y dinamizadora de la acción tutorial.

2. El carácter de **asignatura de libre elección** optimiza su aceptación por parte del estudiante al quedar incluido en su propio expediente académico y por parte del profesorado en general ya que la elección de las actividades académicas se realiza de manera más dirigida lo que repercute en la motivación del estudiante.

BIBLIOGRAFIA

- (1) Document de Síntesi del Procés d'avaluació i propostes de Millora de la Titulació de Farmàcia. Facultat de Farmàcia. Decembre 1997.
- (2) Gallego, S. y Rodriguez Moreno, M.L. 1999. El proyecto profesional, herramienta de intervención en la función tutorial universitaria. Homenaje de la Revista Española de Orientación y Psicopedagogía, a la Dra. M. Teresa Diaz Allué.
- (3) Lobato, C. 1997. Proyecto personal, proyecto profesional. Actas de las Jornadas de la AEOP sobre "La Orientación Educativa y la Intervención Psicopedagógica integradas en el curriculum". Valencia, pp. 308-312.
- (4) Document d'Objectius Generals, Continguts específics, Requisits Generals i Recomanacions i Estratègies de l'Ensenyament de Farmàcia de la Universitat de Barcelona. Aprobado en Junta de Facultat el 15 de octubre de 1998.